

Nýggja lógin um feriu við lön — stórt framstig fyri løntakaran

Lógaruppskotið varð lagt fyri tingið fyri jól og kemur skjótt aftur á tingborð

Eitt av teimum týðningarmestu lógaruppskotunum, sum varð sett fram av landsstýrinum í fjør, er nýggja lógin um feriu við lön. Ætlanin er, at henda lógin skal koma í gildi 1. apríl í ár.

Vilhelm Johannesen er landsstýrismaður í arbeiðsmarknaðarmálum, og vit hava spurt hann, hvørjar høvuðsbroytingarnar eru í hesum lógaruppskotinum og hvønn týðning hann leggur í tað. Hann sigur:

— Høvuðsbroytingarnar í lógini í mun til tann praksis, sum er í dag, eru tær, at ferulønin skal gjaldast út saman við lønini og flytast á konto hjá løntakarafelagnum ella avvarðandi løntakara og um einki løntakarafelag er, so skal ferulønin í tann almenna frítíðargrunnin.

Vilhelm Johannesen visir á, at ferulønin síðani verður móttikin og goymd av fakfelagnum ella ferugrunninum og útgoldin, tá ferian skal haldast.

Hetta var longu eitt ynski frá løntakarafelagnum, tá samtíðarskatturin kom í gildi. Ein av avleiðingunum tá var, av tí at ferulønin kemur í einum mánaða tíðliga á árinum, at skattatrekkið fór munandi upp í eina tíð.

Hækka frítíðarprosentíð og leingja frítíðina

Aðrar broytingar í lógini eru, at skotið verður upp at hækka frítíðarprosentíð og at leingja frítíðina. Hetta hevur so landsstýr-

ið við teimum búskaparlígu viðurskiðunum í huga valt at gera í trimum stigum.

1. apríl hækkar prosentíð úr 9,5 upp í 10,25. Tað hevur so við sær, at ferian árið eftir verður tveir dagar longri.

1. apríl 1987 hækkar so prosentíð aftur úr 10,25 upp í 11, og tað hevur við sær, at frítíðin árið eftir verður tveir dagar longri, og 1. apríl 1988 fer prosentíð úr 11 upp í 12, og í 1989 verður so ferian fimm vikur.

Vilhelm Johannesen visir síðani til eina aðra broyting í lógini. Nú koma eisini fiskimenn undir lógina og tað gera lærlingar eisini. Frammanundan hava hesir báðir bólkarnir ikki verið umfataðir av galdandi ferulóg, men fiskimenn hava tó í sáttmála sínum ásett, at teir skulu fáa 9,5 prosent í feruløn.

Frítíðargrunnur

Hvat viðvikur tí almenna frítíðargrunninum, so er

hann longu partur av lógini um frítíð við lön. Í dag stendur gott og væl ein mill. kr. í hesum grunninum.

Nú verður so skotið upp, at frítíðarpeningur, sum ikki er avheintaður, skal fella til tann almenna frítíðargrunnin. T.v.s. at løntakarafelagnum goyma frítíðarpeningin so og so leingi. Tá feruárið er av, og peningurin ikki er heintaður av viðkomandi lønmottakara, verður hann fluttur í frítíðargrunnin.

Uppá fyrisurning, hvat peningurin í frítíðargrunninum skal nýtast til, sigur Vilhelm Johannesen, at ætlanin er at gera reglugerð fyri frítíðargrunnin.

— Min hugsan er, at grunnurin skal tæna feruendamállum hjá avvarðandi løntakara.

5 vikur í flest øðrum londum

— Hvussu stóran dent leggur tú sjálvur á júst hetta lógaruppskotið, sum nú skal viðgerast í ting-

inum?

— Vit royna jú altíð at halda okkum á sama støði sum okkara grannalond. Lat meg her siga, at onkur kann finnst at, at nevndin, sum hevur arbeitt við hesum málinum, bert hevur havt umboð fyri løntakarafelagnum og ikki fyri arbeiðsgevararnar. Henda nevndin fekk álagt at siga landsstýrinum, hvussu hon ynskti, at ferupengar skuldu útgjaldast í samband við samtíðarskattin. Síðani hevur landsstýrið skoytt uppí eina broyting í frítíðarprosentinum og longdini av frítíðini.

Vit hava kannað og

konstaterað, at frítíðin er fimm vikur í Danmark, Svøríki, Finnlandi og Íslandi. Í Noregi er hon 4 vikur og 1 dag í lotuni.

Feriuemerki

Vilhelm Johannesen leggur aftrat, at í lógini frá 1951 stendur, at feriuemerki skulu brúkast. T.v.s. at andin var, at arbeiðsgevarin skuldi av við ferupengarnar beinavegin. Hann skuldi á posthúsið at keypa feriuemerki, sum vórðu sett í bók, ið løntakarin hevði. Tá so ferian skuldi haldast, so fór løntakarin til postverkið við bókini fyri at fáa pengarnar útgoldin.

T.v.s. at tá fekk postverkið líkviditetságóðan og rentuágóðan, men upp gjøgnum árin er so praksis broytt, soleiðis at nú er tað arbeiðsgevarin, sum liggur og goymir ferupengarnar til ferian skal haldast, t.v.s. at tað er arbeiðsgevarin, sum fær líkviditetsfyrirmin og rentuágóðan.

Hetta hava vit mett vera skeivt og halda, at rættast er, at tað nú vera ávikavist løntakarafelagnum og frítíðargrunninum, sum fáa hesar fyrirminir. T.v.s. at vit beina viðurskiptini á ta kós, sum longu varð í kunngerðini frá 1951, sigur Vilhelm Johannesen at enda.

jan

